

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om en tredje tilläggsbudget för 2019

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om en tredje tilläggsbudget för 2019 (RP 28/2019 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motion:

- Tilläggsbudgetmotion TBM 10/2019 rd Ville Vähämäki *saf* Tilläggsbudgetmotion om ökat anslag för statsandel till kommunerna för ordnande av basservice (287 000 000 euro) 28.90.30

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår att statsandelen för kommunal basservice höjs med 237 miljoner euro på grund av att kompensationen för 2020 i anslutning till genomförandet av konkurrenskraftsavtalet tidigareläggs till 2019. Det handlar om en engångsersättning som betalas till kommunerna till ett belopp av 43,22 euro per invånare.

Utskottet anser att tidigareläggningen av kompensationen är befogad på grund av den svaga kommunekonomiska situationen. Kommunernas kostnader har ökat och dessutom har inflödet av skatter varit mindre än beräknat. Det anses bero bland annat på en ändring av förfarandet med förskottsinnehållningen och på faktorer som gäller introduktionen av det nationella inkomstregistret och som påverkar tidsplanen för inflödet.

Regeringen föreslår samtidigt vissa justeringar av inkomstposterna. Bland annat höjs intäktskalkylerna för mervärdesskatt och överlåtelseskatt medan intäktskalkylen för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster sänks. Allt som allt sänks inkomstposten med sammanlagt 443 miljoner euro.

Efter dessa ändringar beräknas statsskulden i slutet av 2019 uppgå till cirka 107,4 miljarder euro. Det svarar mot omkring 44 procent av bruttonationalprodukten.

Betänkande FiUB 5/2019 rd

SAMMANFATTNING

Enligt propositionen ökas anslagen med 235 006 000 euro, minskas inkomsterna (utan nettoupplåning och skuldhantering) med 443 000 000 euro och ökas nettoupplåningen och skuldhanteringen med 678 006 000 euro.

Efter de föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomstposterna och anslagen för i år med beaktande av den ordinarie budgeten och första, andra och tredje tilläggsbudgeten totalt 55 974 719 000 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2019 i proposition RP 28/2019 rd utan ändringar.

Riksdagen forkastar tilläggsbudgetmotionen TBM 10/2019 rd.

Riksdagen beslutar att den tredje tilläggsbudgeten för 2019 tillämpas från 31.10.2019.

Helsingfors 22.10.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Antti Rantakangas cent
medlem Tarja Filatov sd
medlem Sanni Grahn-Laasonen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Heli Järvinen gröna
medlem Jari Koskela saf
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Markus Lohi cent
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Jussi Saramo vänst
medlem Sami Savio saf
medlem Iris Suomela gröna
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Petri Honkonen cent
ersättare Janne Sankelo saml.

Betänkande FiUB 5/2019 rd

Sekreterare var

utskottsråd Hellevi Ikävalko.

Betänkande FiUB 5/2019 rd
Reservation /saf

RESERVATION saf

Allmän motivering

Det ekonomiska läget i kommunerna dåligt

Nästan en tredjedel av kommunerna har ansökt om statsandel enligt prövning för i år och det ansökta beloppet uppgår till närmare 100 miljoner euro. Men det finns bara 10 miljoner euro att få medan beloppet varit betydligt större tidigare gånger. I tilläggsbudgetmotion TBM 10/2019 rd föreslås att stöd ska kunna beviljas upp till 60 miljoner euro.

Det är klart att bidraget per kommun blir mycket litet när det bland de sökande finns hela sex kommuner med fler än 20 000 invånare.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

90. Stöd till kommunerna

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Samtidigt som riksdagen tidigare lägger compensationen i samband med konkurrenskraftsavtalet, hade det varit värt att höja stödet enligt prövning till kommunerna med ett ordentligt belopp. I själva verket handlar det inte om något extra anslag till kommunerna utan bara om att utbetalningen tidigare läggs. Därför föreslår vi i TBM 10/2019 rd att momentet i regeringens tilläggsbudgetproposition höjs med 50 miljoner euro. Därmed stiger det totala beloppet från 237 till 287 miljoner euro.

Tillståndet för den kommunala ekonomin är oroväckande och vi föreslår därför att det sätts in omedelbara åtgärder.

Vi föreslår

att riksdagen ökar moment 28.90.30 med 50 000 000 euro för ordnande av basservicen och godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande

Betänkande FiUB 5/2019 rd
Reservation /saf

Riksdagen förutsätter att regeringen inleder åtgärder för att öka den allmänna uppfattningen om läget inom den kommunala ekonomin, stärka kompetensen och ledarskapet vid finansministeriets avdelning för kommunal ekonomi, i överensstämmelse med rekommendationerna från Statens revisionsverk skapa ett regelverk för styrning av den kommunala ekonomin och stärka de allmänna styrmekanismerna och ta fram verktyg för att styra kommunernas ekonomi med utgångspunkt i den senaste akademiska forskningen.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2019 enligt betänkandet med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner det föreslagna uttalandet.

Helsingfors 22.10.2019

Ville Vähämäki saf
Vilhelm Junnila saf
Jari Koskela saf
Sami Savio saf